

מיצ"ב

מבחן בעברית

כיתה ה' | פנימי

שם התלמיד/ה: _____

הכיתה: _____

תלמידים יקרים,

לפניכם מבחן בעברית.

במבחן שני קטעי קריאה, שאלות העוסקות בקטעי קריאה אלה ומשימה בהבעה בכתב.

קראו את הקטעים בעיון והשיבו על כל השאלות ברצינות רבה ובתשומת לב.

נסחו את תשובותיכם בבהירות בכל השאלות ובמשימה בהבעה בכתב.

אם תתבקשו לבחור תשובה נכונה אחת מבין כמה תשובות, סמנו $\times$ ליד תשובה אחת שבחרתם.

לרשותכם 90 דקות, אך אם תזדקקו לזמן נוסף, בקשו מהמורה.

בהצלחה!

התחילו לעבוד בעמוד הבא.

חלק ראשון

קראו את טקסט המידע שלפניכם, וענו על השאלות שאחריו.

השעון הביולוגי – השעון הפנימי שבגופנו

לילה. חושך שֶׁזָרַר בחוץ. אנו יושבים על הספה שבסלון ומנסים לקרוא ספר, אך העיניים שלנו מתחילות להיעצם. רגע לפני שאנו נרדמים אנו נזכרים שמחר חופשה ואפשר להמשיך לישון עד שעה מאוחרת. ובכל זאת כשהבוקר מגיע אנו מתעוררים מוקדם בדיוק באותה שעה, שעת ההשכמה לבית הספר.

5 למה זה קורה? מדוע מתעוררים מוקדם גם ביום חופשה? ובכלל, מדוע אנו ערים ביום ונרדמים בלילה? להשכמה בבוקר ולהירדמות בלילה אחראי מְעִין שעון פנימי הנמצא בגופנו. אין מדובר כמובן בשעון אמתי. לכל אחד מאתנו יש במקום מיוחד במוח מנגנון המכתיב לגוף מתי להיות ערני ומתי להיות יְשָׁנוּנִי, והוא מכונה "שעון ביולוגי". השעון הביולוגי מאותת לגוף אם יום או לילה בעזרת חומר הנקרא "מֵלְטוֹנִין", המופרש מהמוח. 10 כאשר כמות המלטונין בגופנו גבוהה אנו ישנוניים, וכאשר כמות המלטונין בגופנו נמוכה אנו ערניים.

מה מכוון את השעון הביולוגי?

אור השמש הוא המכוון את השעון הביולוגי בגופנו. במשך היום אור השמש גורם למוח להפריש כמות נמוכה של מלטונין, ובגללה אנו נעשים ערניים. לקראת הלילה 15 כמות המלטונין עולה בהדרגה. בלילה אין אור שמש, המוח מפריש כמות גבוהה של מלטונין, והיא גורמת לנו להירדם. לפנות בוקר כמות המלטונין שהמוח מפריש הולכת ופוחתת בהדרגה, ואנו נעשים ערניים. כך באמצעות המלטונין הגוף שלנו מותאם למחזוריות של היום ושל הלילה. ביום אנו פעילים, אור השמש מאפשר לנו לצאת לבית הספר או לעבודה, ובלילה אנו ישנים כדי לנוח ולצבור כוח.

מה קורה כשהשעון הביולוגי "מתקלקל"? 20

יַעֲפֹת – המילה יַעֲפֹת נוצרה מהמילה יַעֲף (מילה נרדפת למילה עֲיָף). המילה יַעֲפֹת מזכירה את המילים עֲיָפוּת וְתַעֲוָה. היא בנויה כמו מילים המציינות מחלות, כגון חֲצֵבֶת, אֲדָמָת, שְׁעָלָת.

לפעמים מתרחשים שיבושים זמניים בשעון הביולוגי בעקבות שינויים בשעות השינה, כמו במקרים של עבודה בשעות הלילה או חופשה ארוכה. שיבוש זמני נוסף הוא התופעה הנקראת "יַעֲפֹת" ("ג'יט לג' באנגלית).

תופעה זו מתרחשת כשטסים בין מקומות רחוקים שיש ביניהם פער גדול מאוד בשעות, כמו למשל כשטסים מישראל לארצות הברית: כאשר בארצות הברית יום, בישראל כבר לילה. וכך לדוגמה אם נוחתים בארצות הברית בשעות היום, מרגישים כאילו כבר לילה כי השעון הביולוגי עדיין מותאם לשעה בישראל. בדרך כלל במעבר כזה סובלים מקושי להירדם, מעייפות, מרגזנות ומסחרחורת. כל שיבוש זמני בשעון הביולוגי משפיע על השינה ועל הערות שלנו, אבל כעבור זמן-מה השעון הביולוגי מסתגל לסביבה החדשה.

איך "תכוונו" את השעון הביולוגי לאחר חופשה?
לאחר חופשה ארוכה שבה הלכתם לישון מאוחר, ייתכן שהשעון הביולוגי שלכם ישתבש. רצוי להתחיל בפעולות ל"כיוון" השעון הביולוגי כשבוע לפני שתשובו ללימודים.

איך תעשו זאת?

- בכל יום כדאי להקדים מעט את השעה שבה הולכים לישון.
- אם יהיה לכם קשה להירדם בלילה, תוכלו להאזין למוזיקה מרגיעה או לקרוא ספר.
- מעט לפני השינה לא רצוי לאכול, לצפות בטלוויזיה או לבצע כל פעילות שתעורר אתכם.
- בבוקר כדאי להתעורר בשעה שבה אתם מתעוררים בימי הלימודים.

יש אנשים מעטים שהשעון הביולוגי שלהם משובש ואינו מותאם לשעות היום ולשעות הלילה. בשעות הלילה השעון הביולוגי של אנשים אלה פועל כאילו עדיין אחר הצהריים.

הם מתקשים להירדם ומתהפכים מצד לצד עד שעות מאוחרות בלילה. כשאנשים אלה מתעוררים בבוקר ליום חדש, הם עייפים ויִשְׁנֹנִיִים כאילו עדיין אמצע הלילה.

אחת הדרכים להתמודד עם מצב כזה היא טיפול באמצעות מנורה בעלת עוצמת אור גבוהה במיוחד. האור החזק "משכנע" את השעון הביולוגי שהגיע הבוקר.

המשיכו לקרוא בעמוד 8. ←

50 **מה קורה אצל בעלי החיים?**

בדומה לבני האדם גם לבעלי החיים יש שעון ביולוגי האחראי לשינה ולעירות במהלך היממה. נוסף על השעון הביולוגי היומי לחלק מבעלי החיים יש גם שעון ביולוגי עונתי המאותת שהעונות מתחלפות. כאשר שעות האור פוחתות והיום מתקצר, השעון הביולוגי העונתי של בעלי חיים אלה מסמן להם שהגיע הסתיו והחורף מתקרב. כאשר שעות האור מתארכות, השעון הביולוגי העונתי שלהם מאותת להם שהגיע האביב והקיץ מתקרב.

55 כך השעון הביולוגי העונתי גורם לבעלי החיים להתכוון לעונה הקרבה. לדוגמה כשהחורף מתקרב ועמו הקור והשלג, השעון העונתי של הציפורים הנוודות גורם להן לנדוד אל הארצות החמות כדי למצוא מזון בשפע. לקראת הקיץ השעון העונתי מאותת להן לשוב אל ארצות מוצאן.

60 דוגמה נוספת היא תרדמת החורף של דובי הקוטב. בתקופת החורף הדובים מסתתרים במקום מוגן ונכנסים לתרדמה עמוקה. במשך כמה חודשים הם אינם יוצאים החוצה, אינם אוכלים ואינם שותים. כך הם יכולים להתמודד עם הקור העז. כשהקיץ מתקרב השעון העונתי בגופם מסמן להם לחזור לפעילות ולהרבות באכילה כדי לצבור שומן בגופם לקראת החורף הבא.

65 בזכות השעון העונתי גם הציפורים וגם הדובים מתכוונים לחילופי העונות, וכך הם שורדים.

הטקסט מעובד לפי השעון הפנימי. עיניים, 45. רונית הד (נובמבר-דצמבר 2003) ולפי מכונת הזמן האנושית. גלילאו צעיר, 36. מור גרינשטיין (ינואר 2007).

© כל הזכויות שמורות לעיניים.

© כל הזכויות שמורות לגלילאו צעיר.

הטקסט יעֶפֶת – האקדמיה ללשון העברית. אוצר מתוך <http://hebrew-academy.org.il>
הטקסט איך "תכוונו" את השעון הביולוגי לאחר חופשה? מבוסס על שינה בקרב בני נוער – איך נשוב לשגרה? ד"ר דנה פישר. <http://blogs.misgav.org.il> (07.08.2011). אוצר מתוך

השאלות

1. בתחילת הטקסט כתוב שלעתים גם ביום חופשה מתעוררים מוקדם.

לפי הטקסט, מדוע זה קורה?

---

2. השעון הביולוגי נקרא "שעון" כי בדומה לשעון אמתי הוא –

1. מתקלקל לפעמים.

2. משפיע על הגוף שלנו.

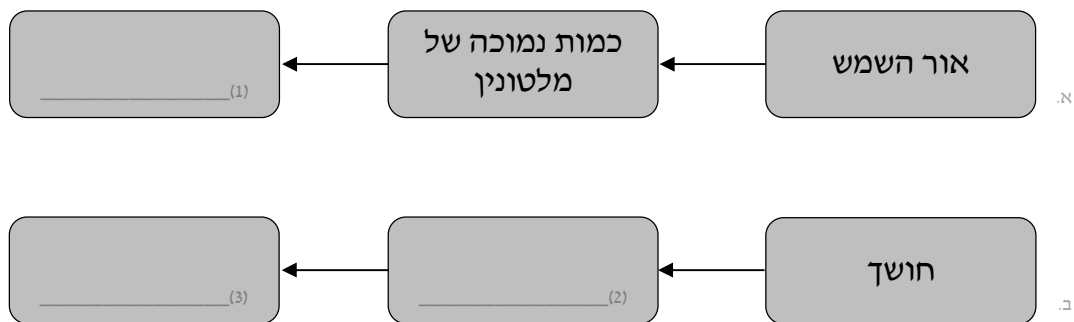
3. מאותת על השינויים בזמן.

4. מצביע על השעה המדויקת בכל רגע.

---

3. לפניכם תרשימים המתארים את פעולת השעון הביולוגי.

השלימו את החסר בתרשימים לפי שורות 12–19.

4. לפי הטקסט, איזה מקרה מהמקרים שלפניכם מלמד על שיבוש בשעון הביולוגי?

- ₁ רמי לא הצליח לישון בלילה כי אחותו התינוקת בכתה.
₂ דנה חזרה מאוחר ממסיבה משפחתית, ולמחרת הייתה עייפה.
₃ אביב חזר נרגש מטיסה קצרה לאילת, ולא נרדם כל הלילה.
₄ ליעל היה קשה להתעורר בזמן לבית הספר אחרי חופשת הקיץ.

5. השלימו את החסר בקטע שלפניכם לפי הטקסט.

כשטסים לארץ רחוקה מאוד, עלולים לסבול מתופעה הנקראת (1).....
סימני התופעה יכולים להיות, למשל (2)....., (3).....
התופעה מתרחשת מפני שהשעון הביולוגי ממשיך להיות (4)..... לשעה
בארץ שיוצאים ממנה.

6. בשורות 45-46 כתוב: "אחת הדרכים להתמודד עם מצב כזה..."

לאיזה מצב מתכוונים?

7. לפניכם משפטים הקשורים לקטע יַעֲפֹת.

סמנו ליד כל משפט נכון או לא נכון לפי הקטע.

1. המילים יַעֲף וְתַעֲוֶפָה הן מילים נרדפות. ₁ נכון ₂ לא נכון
2. המבנה של המילה יַעֲפֹת דומה למבנה של המילה תַּצְבֵּת. ₁ נכון ₂ לא נכון
3. המילה יַעֲפֹת היא המילה העברית לג'יט לַג. ₁ נכון ₂ לא נכון

8. בקטע איך "תכוונו" את השעון הביולוגי לאחר חופשה כתובות בעיקר –

- 1 סיבות.
- 2 המלצות.
- 3 עובדות.
- 4 דוגמאות.

9. בטקסט מתואר שעון ביולוגי יומי ושעון ביולוגי עונתי.

מה משותף להם?
סמנו תשובה אחת.

- 1 שניהם גורמים לקושי להירדם.
- 2 שניהם עלולים לגרום ליעפת.
- 3 שניהם מושפעים מאור השמש.
- 4 בשניהם מתרחשים שיבושים בחורף.

10. 1. בשורה 27 כתוב: "תופעה זו מתרחשת..."

למה מתכוונים במילים **תופעה זו**?

2. בשורה 58 כתוב: "... השעון העונתי מאותת להן..."

למי מתכוונים במילה **להן**?

11. דינה הציעה כותרת אחרת לטקסט: **השפעת המלטונין על האדם.**

כותרת זו אינה מתאימה לטקסט כי היא –

- ₁ קשורה לנושא אחר.
- ₂ מוסרת מידע לא מדויק.
- ₃ מציגה דעה אישית על הכתוב בטקסט.
- ₄ מתאימה רק לחלק ממה שכתוב בטקסט.

12. בשורה 65 כתוב: "בזכות השעון העונתי..."

סמנו משפט אחד שבו נכון לשלב את המילה **בזכות**.

- ₁ לתלמידה היו כאבים ברגל _____ המכה שקיבלה.
- ₂ החוג לציור בוטל אתמול _____ השיפוצים בכיתה.
- ₃ הגענו בזמן לבית הספר _____ ההסעה שהגיעה מוקדם.
- ₄ נבחרת בית הספר הפסידה במשחק _____ מחלת השחקן המוביל

13. בשורות 48–49 כתוב שהאור החזק "משכנע" את השעון הביולוגי שהגיע הבוקר.

מה מציינות המירכאות במילה "משכנע"?

- ₁ שימוש במילה במשמעות שונה מהמשמעות המקובלת
- ₂ דיבור ישיר, המילים המדויקות שמישהו אמר
- ₃ ציטוט מטקסט אחר
- ₄ סלנג, לשון דיבור

14. בשורה 18 כתוב: "ביום אנו פעילים..."

איזו מילה צריך לחפש במילון כדי למצוא את פירוש המילה **פְּעִילִים**?

הפְּעִיל ₁

פְּעִיל ₂

פּוֹעֵל ₃

פְּעִילוֹת ₄

15. במשפטים שלפניכם חסרה מילת קישור.

כתבו את מילת הקישור המתאימה בכל משפט.

היעזרו במחסן המילים שלמטה.

1. אפשר למנוע שיבושים בשעון הביולוגי _____ שומרים על שעות שינה קבועות.

2. אדם יכול לחוש עייפות _____ שיבושים בשעון הביולוגי.

3. השעון העונתי נמצא בגופם של בעלי חיים, _____ דובי קוטב וציפורים נודדות.

מחסן מילים

אם	אֵילו	לעומת זאת	כגון	בעקבות
----	-------	-----------	------	--------

מכתב ללינקה

מאת תמי שם-טוב

לפניכם פרק מתוך הספר "ואיך קוראים לך עכשיו". הספר נכתב לפי סיפורה האמיתי של לינקה. לינקה, ילדה יהודייה בת עשר, התחבאה בהולנד הכבושה בידי הנאצים בתקופת השואה. היא מצאה מקלט בכפר נידח אצל רופא ואשתו, שהחביאו אותה למרות החשש לחייהם. לינקה הסתירה את היותה יהודייה מילדי בית הספר, מהשכנים ובעיקר מהחיילים הגרמנים. בכל אותם ימים חיכתה למכתבים המצוירים של אביה, שהסתתר במקום מחבוא אחר. המכתבים הגיעו אליה בדרך נסתרת, ונטעו בה תקווה שהיא ואביה יצאו ממקום מחבואם וישובו הביתה. ואכן, לינקה הצליחה להינצל, ולאחר המלחמה פגשה את אביה. כיום לינקה חיה בארץ ושמה נילי גורן.

קראו את הפרק שלפניכם, וענו על השאלות שאחרי.

רופא הכפר מסר ללינקה את המכתב הראשון אחרי שלימד אותה להכין סירופ נגד שיעול. הם עמדו בחדר הפנימי בבית המרקחת מול שולחן העבודה הגדול, ולינקה לא העלתה על דעתה שבכיס המקטורן השחור של דוקטור קולי מונח מכתב מאבא שלה. היא הייתה מרוכזת בהכנת התרופה: שקלה אבקה על המאזניים, מדדה מים בכוס מדידה, ערבבה את שני המרכיבים בבקבוק מזכוכית עבה ירקרקה, פקקה את הבקבוק בפקק שעם והחלה לנער אותו.

זו הייתה תרופה קלה להכנה, אבל לינקה שמחה בה, גם מפני שרצתה לעזור לרופא וגם כי הרגישה שעכשיו הוא סומך עליה יותר. ד"ר קולי כבר הרשה לה לעבוד קצת בבית המרקחת: לחטא בקבוקים, להסיר מהם תוויות ישנות, לכתוב תוויות חדשות ואפילו לארוז כדורים ואבקות בניירות דקיקים. אבל עד אותו יום הוא לא הרשה לה לרקוח תרופות בעצמה. כשתגדל, חשבה, תלמד רפואה או רוקחות ותכין תרופות מסובכות יותר ויותר.

"את יודעת, לינקה," אמר ד"ר קולי בקולו הרך, "אילו האנשים פה היו יודעים שאת מכינה את הסירופ ולא אני, הם היו חושבים שהוא לא טוב, וזו הרי שטות גמורה. את מכינה אותו בדיוק לפי ההוראות שלי, בדיוקנות רבה, לא פחות טוב ממני."

15 ד"ר קולי הזכיר לה שהיא צריכה להישאר בחדר האחורי ולשמור על שקט: לא ללחוש, לא להשתעל ולא לזמזם כשהיא שומעת שאנשים נכנסים למרפאה ולבית המרקחת. "אנחנו לא צריכים לעורר את חשדנותן של הבריות," הוא אמר. לינקה הבינה שהוא אינו מתכוון רק לכך שצריך להסתיר את עבודתה בבית המרקחת. היו להם עוד סיבות לחשוש. ד"ר קולי סיפר לאנשים בכפר שלינקה היא אחייניתו, וכי הגיעה מהעיר לכפר בגלל הרעב שֶׁפָּרַר שם. אך למעשה היא לא הייתה אחייניתו של הרופא. מעולם לא פגשה בו עד שעברה להתגורר בביתו כמה חודשים קודם לכן.

הרופא יצא לחדר הקדמי, ולינקה ידעה שהוא פתח את דלת הכניסה כי פעמון הפח החלוד השמיע את קְרָקוּשׁוֹ. ד"ר קולי השאיר את הדלת פתוחה ואוויר קר חדר פנימה וצינן את שני החדרים. הוא הציץ החוצה, וכעבור כמה רגעים סגר את הדלת ונכנס אל החדר האחורי. 25

"לינקה," הוא אמר ושלף מעטפה מכיס המקטורן, "יש לי משהו בשבילך." לינקה המופתעת הניחה את הבקבוק על השולחן ולקחה מידיה את המעטפה. מיד הבינה מי שלח אותה, אבל מרוב התרגשות לא יכלה לפתוח אותה. "תקראי את המכתב בנחת... ואז תחזירי לי אותו." עיניה הכחולות של לינקה הביטו ברופא במבט שואל. "אני אצטרך לקחת את המכתב," הוא הסביר. "את מבינה, את לא יכולה לשמור אותו כי בשום אופן אסור שיתגלגל לידיים של האנשים הלא נכונים." 30

הוא שוב יצא לחדר הקדמי, ולינקה הסתכלה על המעטפה. הרגשה חמימה החלה להתפשט בתוכה כשפתחה אותה. בפנים היה מכתב שאבא שלה כתב, אייר וכרך לספרון. בתשומת לב גדולה היא התבוננה בציורים, קראה את המשפטים ובראשה שמעה את קולו העבה של אביה. המכתב החזיר אותה אל ימים רחוקים, הימים שלפני המלחמה, והיא חזרה לקרוא אותו שוב מההתחלה. 35

המשיכו לקרוא בעמוד 16. ←

אוקטובר 1943

ליניקה היקרה,

אני רוצה לכתוב לך מכתב אבל איך צל"י להתחיל?

"ליניקה היקרה, מה שלומך? שלומי טוב..."

לא, את זה לא אכתוב כי ככה מתחילים כל המכתבים, ומכתב לליניקה הוא לא מכתב

רציף. אני רוצה התחלה מיוחדת או יוצאת דופן!

נו טוב, שיהיה בלי התחלה...

הייתי רוצה שתסכרי לי על בית הספר. אבל איך אוכל לשמוע אותך? אולי את יודעת מה?

קחי דף נייר גדול וצט חדש, בקשי יום חופש מבית הספר, וכתבי לי מכתב ארוך עם המון

צוירים!

ואולי אני אכתוב לך מכתב תשובה, וככה כל הזמן

הלך וחזור עד שהדורך יקבל סחחורת...

הסכמנו?

אני כבר מצפה למכתב המצויר הראשון שלך.

מסרי דרישת שלום לבית לכולם.

נשיקה בשבילך מאבא

בלילה אמרה ליניקה לד"ר קולי: "אני לא רוצה ללכת מחר לבית הספר." "למה?" שאל בדאגה, "את מרגישה לא טוב?"

"אני מרגישה בסדר גמור," ענתה ליניקה, "אבל אני רוצה להישאר בבית ולכתוב לאבא בחזרה."

"זו סיבה מצוינת להישאר בבית," אמר ד"ר קולי וחיוך דקיק על שפתיו, "את יכולה להשתמש בי בתור הדורך הפרטי שלך."

לאחר שהחזירה לרופא את המכתב, שכבה ליניקה במיטתה וראתה בעיני רוחה את המכתב. כמו בכל לילה לפני שנרדמה מלמלה חרישית: "לילה טוב, נתראה מחר." והייתה לה גם תוספת בשביל המשפחה שלה: "נתראה בבית," לחשה לתוך הכר, "מיד אחרי המלחמה."

הפרק מעובד לפי ואיך קוראים לך עכשיו. תמי שם-טוב (2007). בית לוחמי הגטאות: הוצאת דביר. © כל הזכויות שמורות למחברת ולהוצאה.

מסגרת המכתב: Tatjana Rittner/Shutterstock.com

השאלות

16. השלימו את המילים החסרות לפי הקטע שבמסגרת בעמוד 14.

לינקה חיה בהולנד בזמן שכבשו אותה ה⁽¹⁾. היא הסתתרה בכפר
אצל ⁽²⁾. לינקה לא סיפרה לאיש שהיא ⁽³⁾.
הקשר בינה ובין אביה נשמר באמצעות ⁽⁴⁾.

17. לפי שורות 7–11, לינקה שמחה להכין את התרופה.

כתבו שתי סיבות לכך לפי הסיפור.

1.

2.

18. לפניכם קטע מהסיפור (שורות 3–5):

"היא... שקלה אבקה על המאזניים, מדדה מים בכוס מדידה, ערבבה את שני
המרכיבים בבקבוק מזכוכית עבה ירקרקה, פָּקְקָה את הבקבוק בפקק שָׁעָם..."

א. העתיקו את ארבעת הפעלים שבקטע.

ב. מה תורמים לקורא הפעלים הרבים שבקטע?

הם מלמדים כיצד להכין סירופ נגד שיעול. ₁

הם עוזרים לדמיין איך נראה בית המרקחת שבכפר. ₂

הם ממחישים את העבודה הרבה שנדרשה להכנת התרופות. ₃

הם מתארים את הכלים הרבים הדרושים להכנת התרופות. ₄

19. ד"ר קולי סיפר לאנשי הכפר שני דברים על לינקה.

מה סיפר להם ד"ר קולי?

---

20. לפי שורות 22–25, עשה ד"ר קולי כמה פעולות לפני שנתן את המכתב הראשון

ללינקה.

מדוע עשה ד"ר קולי פעולות אלה?

- 1 כי הוא רצה להיות בטוח שאין אף אחד בסביבה.
- 2 כי הוא ניסה להסתיר את עבודתו בבית המרקחת.
- 3 כי הוא רצה להכניס אוויר קר לשני החדרים.
- 4 כי הוא התרגש מפני שלינקה קיבלה מכתב מאביה.

21. הסופרת שילבה בסיפור את המכתב האמתי שכתב אבא של לינקה.

מה תרומתו של המכתב לקורא?

סמנו ✓ ליד שתי התשובות הנכונות.

- (1) _____ הוא מלמד שקשה לכתוב מכתבים בתקופה זו.
- (2) _____ הוא מציג את הכתיבה המיוחדת של האב.
- (3) _____ הוא ממחיש מדוע היה צריך להסתיר את המכתבים.
- (4) _____ הוא עוזר לקורא לדמיון את חיי האב במחבוא.
- (5) _____ הוא מדגיש שהסיפור התרחש במציאות.

22. אבא של לינקה כתב במכתב: "ואז אני אכתוב לך מכתב תשובה, וככה כל הזמן הלוד וחזור עד שהדוור יקבל סחרחורת..." (שורות 46–47)
למה התכוון אבא של לינקה?

- ₁ לשתף את לינקה במחשבות שלו על הדוור.
- ₂ להבטיח ללינקה שהוא יחזור ושהם ייפגשו.
- ₃ לגרום לדוור להתעייף מרוב העברת מכתבים.
- ₄ לבקש שיהיה ביניהם קשר מכתבים קבוע ורצוף.

23. לינקה התגעגעה לאביה.

העתיקו שני משפטים מהסיפור הממחישים זאת.

1. _____
2. _____

24. בשורה 56 כתוב שד"ר קולי חייך חיוך דקיק.

תלמידים שקראו את הסיפור שיערו מדוע הוא חייך.
סמנו ✓ ליד שתי ההשערות ההגיוניות לפי הסיפור.

לדעתי ד"ר קולי חייך כי עכשיו
הוא הבין שלינקה קשורה אליו. (3)

לדעתי ד"ר קולי חייך כי הוא
הבין שלינקה רוצה להיעדר מבית
הספר אף-על-פי שאינה חולה. (1)

לדעתי ד"ר קולי חייך כי לינקה
סיפרה משהו מצחיק שקרה לה. (4)

לדעתי ד"ר קולי חייך כי הוא
שמח שלינקה הצליחה להכין
את התרופה. (2)

לדעתי ד"ר קולי חייך בגלל הצעתו
להיות הדוור הפרטי של לינקה. (5)

25. בשורות 58–59 כתוב: "... וראתה בעיני רוחה את המכתב."

מה הכוונה במשפט זה?

- 1 היא חלמה על המכתב בשנתה.
- 2 היא דמיינה לעצמה את המכתב.
- 3 היא התרגשה לראות את המכתב.
- 4 היא החזיקה את המכתב מול עיניה.

בכתיבתכם הקפידו על
ניסוח, על סימני פיסוק, על
כתיב נכון ועל כתב יד ברור.

26. יש החושבים שהסיפור "מכתב ללינקה" הוא גם סיפור
עצוב וגם סיפור מעורר תקווה.

נמקו מדוע הוא עצוב ומדוע הוא מעורר תקווה.

---

27. לפניכם שלוש תכונות אופי המתאימות לד"ר קולי:

אמץ	טוב לב	אחראי
-----	--------	-------

בחרו תכונה אחת.

הביאו דוגמה מהסיפור, המלמדת על תכונה זו לפי מעשיו או לפי דבריו של ד"ר קולי.

התכונה: _____

דוגמה: _____

28. השלימו את החסר בקטע שלפניכם בעזרת מילים מהשורש ר-ק-ח.

רונית ואביה יצאו מהמרפאה והלכו אל בית ה⁽¹⁾ _____ כדי לקנות תרופה.
עבדה שם ⁽²⁾ _____ בחלוק לבן. היא לקחה את המרשם של רונית ואמרה:
"התרופה הזאת עדיין אינה מוכנה. צריך ⁽³⁾ _____ אותה עכשיו.
מיד אתפנה ו⁽⁴⁾ _____ את התרופה עבורך."

29. א. כתבו כל שתי מילים שלפניכם במילה אחת.

דוגמה: הבית שלו – *ביתו*

1. העבודה שלה – _____
2. התרופה שלכם – _____

ב. כתבו כל מילה שלפניכם בשתי מילים.

דוגמה: מכתבו – *המכתב*

1. חשדנותם – _____
2. מיטתה – _____

הבעה בכתב

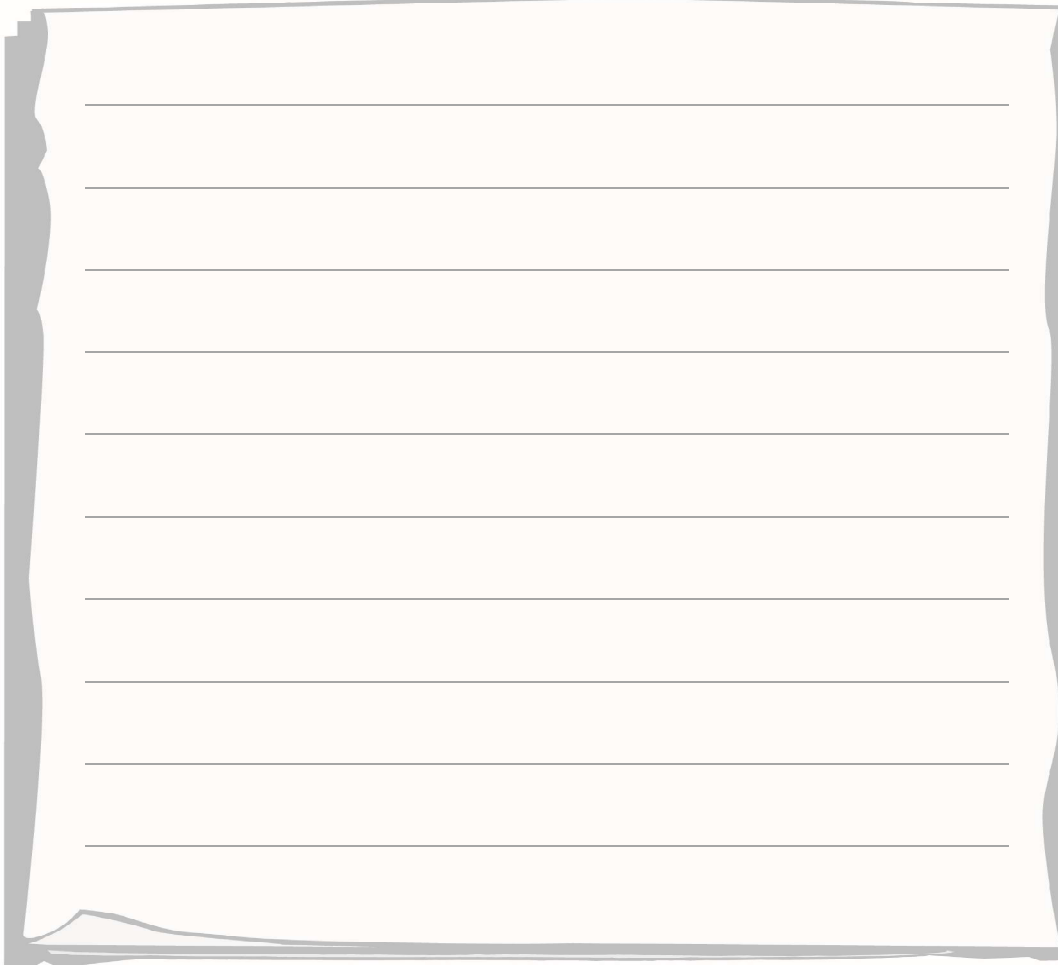
30. אבא של לינקה מבקש במכתב: "קחי דף נייר גדול וצטת חדש... וכתבי לי אכתב ארוק..." (שורה 44)

כתבו את מכתבה של לינקה לאביה: תארו בו את חייה בביתו של ד"ר קולי ואת רגשותיה ומחשבותיה.

היעזרו בסיפור שקראתם.

כתבו 7–10 שורות.

בכתבתכם הקפידו על ניסוח, על סימני פיסוק, על כתיב נכון ועל כתב יד ברור.

קראו שנית את מה שכתבתם ותקנו לפי הצורך.

כל הזכויות שמורות למדינת ישראל, משרד החינוך, ראמ"ה. השימוש במסמך זה, לרבות הפריטים שבו, מוגבל למטרות לימוד אישיות בלבד או להוראה ולבחינה על ידי מוסד חינוך בלבד, לפי הרשאה מפורשת למוסד חינוך באתר ראמ"ה. זכויות השימוש אינן ניתנות להעברה. חל איסור מפורש לכל שימוש מסחרי וכן לכל מטרה אחרת שאינה מסחרית. אין להעתיק, להפיץ, לעבד, להציג, לשכפל, לפרסם, להנפיק רישיון, ליצור עבודות נגזרות בין על ידי המשתמש ובין באמצעות אחר לכל מטרה או למכור פריט מפרטי המידע, התוכן, המוצרים או השירותים שמקורם במסמך זה. תוכן המבחנים, לרבות טקסט, תוכנה, תמונות, גרפיקה וכל חומר אחר המוכלל במסמך זה, מוגן על ידי זכויות יוצרים, סימני מסחר, פטנטים או זכויות יוצרים וקניין רוחני אחרות, ועל פי כל דין; כל זכות שאינה ניתנת במסמך זה במפורש, דינה כזכות שמורה.

114-EVR-017-5-SOF-pnimi-net

114

114-01-05-01-01-01-016-017-05

מיצ"ב

מחווון למבחן בעברית

כיתה ה' | פנימי

לפניכם מחווון למבחן מיצ"ב פנימי. במחווון הסברים מפורטים בנוגע לרמות הביצוע השונות בכל שאלה, ומובאות בו דוגמאות מגוונות לתשובות של תלמידים.

מידע כללי

- בעמודה שכותרתה "אפשרויות הציון" הערכים או טווח הערכים הם אפשרויות הציון לתשובת התלמיד (אפשרויות אלה כתובות גם בדף חישוב הציונים). למשל אם טווח הערכים הוא 0-2, אפשרויות הציון הן אפס נקודות, נקודה אחת או שתי נקודות. ואם טווח הערכים הוא 0, 2, אפשרויות הציון הן אפס נקודות או שתי נקודות ללא ניקוד ביניים.
- **בכל שאלות המבחן** אין להפחית נקודות על שגיאות כתיב או על ניסוח שגוי, אלא אם כן מצוין אחרת.
- בשאלות מסוימות חלק מהדוגמאות או מההנחיות להערכה כתוב בין **סוגריים**. הכתוב בין הסוגריים אינו חייב להיות בתשובת התלמיד.
- **דוגמאות** הכתובות בגופן כתב יד הן דוגמאות מקוריות של תשובות תלמידים, והן מובאות בלשונם.
- אם לא ברור כיצד להעריך תשובה, ובמחווון אין דוגמה לתשובה הדומה לתשובת התלמיד, יש לפעול בשיקול דעת ולהחליט מה הוא הציון לתשובה זו.
- אם נעשה בבית הספר שינוי במבחן שהועבר לתלמידים, יש לזכור זאת ולעדכן את המחווון לפי השינוי שנעשה.
- הצוות המקצועי בבית הספר רשאי לעדכן את המחווון לפי שיקול דעתו ולפי היקף הלמידה בכיתה והדגשים שהושמו בהוראה.

הערה: לאחר שיפורסמו תוצאות מבחן המיצ"ב החיצוני, יהיה אפשר לשלב את נתוני הממוצע הארצי (נורמות) ב"מיצבית" כדי שבית הספר יוכל להשוות בין הישגי תלמידיו ובין הישגים הארציים. השוואה כזו תהיה תקפה רק אם השיבו התלמידים על שאלות המבחן **במתכונתו המלאה**, והוא נבדק לפי המחווון, מבלי **שנערך בו שינוי כלשהו**.

מחווון למבחן פנימי 114 בעברית לכיתה ה', תשע"ז

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
		חלק ראשון: טקסט מידע השעון הביולוגי – השעון הפנימי שבגופנו	
1	פתוח הבנת המשמעות הגלויה	<p>2 = תשובה העוסקת בשעון הביולוגי או במלטונין, לדוגמה:</p> <ul style="list-style-type: none"> - אפשכמה בוקר אופידמא אחראי מלין שלין פנימי שנמצא בלופנו. - כי יש לנו שלין ביולוגי. - פלשין פביולוגי מליך אלגא. - בלל פלשין. - בלל שבמח יס מנלנן שמכריב אלף מלי אפויג לרני ומלי אפויג ישנאני. - כי אור פיום משפיע על פמלסנין. - אפלמיס לם בחופש מללרריס מוקדם מכילן שפמח מפריש כמא נמכפ של מלסנין. - כמא פמלסנין אמרלנו מלי לקא אוילן. <p>1 = תשובה העוסקת רק באור השמש, לדוגמה:</p> <ul style="list-style-type: none"> - בלל אור פלמש <p>0 = תשובה העוסקת רק בהרגל או כל תשובה אחרת, לדוגמה:</p> <ul style="list-style-type: none"> - כי לא פגרלנו אלכר אישן פלשפ מסוימל אלכר אישן פלשפ מאלמל. - פלף שלנו מרלל בשינה ובחופש מללרריס מוקדם. - פגרלנו לקא מוקדם. - בלל שכמא פמלסנין אמרל. - כי פלשין פביולוגי חושב שיש ביר ספר. <p>(אמנם התשובה עוסקת בשעון הביולוגי, אך לא ברור אם התלמיד הבין את הטקסט.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - פלשין פביולוגי רליל שאלנו קמיס אפיר ספר. <p>(התשובה עוסקת רק בהרגל.)</p>	2-0
2	ר"ב הבנת המשמעות המשתמעת	<p>2 = התשובה הנכונה: (3) מאותת על השינויים בזמן.</p> <p>0 = כל תשובה אחרת</p>	2, 0

מחווך למבחן פנימי 114 בעברית לכיתה ה', תשע"ז

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
3	פתוח הבנת המשמעות הגלויה	1. = 1 תשובה העוסקת בערנות, לדוגמה: - פגלולג - צריך לקום - לא נפיים לייפם - פלזים = 0 כל תשובה אחרת, לדוגמה: - כמג עלוף פולסונון עלוף הפדלג	1, 0
		2. = 1 תשובה העוסקת בכמות גבוהה של מלטונין, לדוגמה: - כמג עלוף של מלטונין = 0 כל תשובה אחרת	1, 0
		3. = 1 תשובה העוסקת בשינה או בעייפות, לדוגמה: - ישלניג - פירמג - צריך ללכזזישן - נפיים לייפם = 0 כל תשובה אחרת	1, 0
4	ר"ב פרשנות	3 = התשובה הנכונה: (4) ליעל היה קשה להתעורר בזמן לבית הספר אחרי חופשת הקיץ. = 0 כל תשובה אחרת	3, 0

מחונן למבחן פנימי 114 בעברית לכיתה ה', תשע"ז

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
5	פתוח הבנת המשמעות הגלויה	<p>3 = התלמיד השלים את החסר בקטע כפי שמפורט להלן:</p> <p>(1) יעפת או ג'ט לג</p> <p>(2) מילה או מילים העוסקות באחד הסימנים האלה: קושי להירדם, עייפות, רגזנות, סחרחורת, והן מתאימות למשפט מבחינה תחבירית.</p> <p>(3) מילה או מילים העוסקות באחד הסימנים שבסעיף 2 בתנאי שהן שונות ממה שכתב התלמיד בסעיף 2, והן מתאימות למשפט מבחינה תחבירית.</p> <p>הערה: אין להוריד נקודות אם כתב התלמיד את ו' החיבור לפני המילה.</p> <p>(4) מילה העוסקת בהתאמה ומתאימה למשפט מבחינה תחבירית, לדוגמה:</p> <p>מאמץ -</p> <p>מאמץ -</p> <p>מאמץ -</p> <p>מכאן -</p> <p>דאמף -</p> <p>זפף -</p> <p>רזף -</p> <p>מאמץ -</p> <p>2 = התלמיד השלים את החסר בשניים או בשלושה מקומות בקטע כפי שמפורט לעיל.</p> <p>1 = התלמיד השלים את החסר במקום אחד בקטע כפי שמפורט לעיל.</p> <p>0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה:</p> <p>סעיף 1:</p> <p>עייף -</p> <p>סעיף 2:</p> <p>ישנניים -</p> <p>לצבניים -</p> <p>מעייפא -</p> <p>(המילים אינן מתאימות למשפט מבחינה תחבירית).</p> <p>סעיף 4:</p> <p>כא -</p> <p>אלא דבר -</p> <p>(המילים אינן מתאימות למשפט מבחינה תחבירית).</p> <p>הערה: אין להוריד נקודות אם כתב התלמיד מילים בשגיאות כתיב.</p>	3-0

מחווון למבחן פנימי 114 בעברית לכיתה ה', תשע"ז

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
6	פתוח הבנת המשמעות המשתמעת	<p>2 = תשובה העוסקת בשיבוש בשעון הביולוגי (תיאור זמן חייב להיות כתוב בתשובה אם היא עוסקת בקושי להירדם בלילה או בקושי להתעורר בבוקר), לדוגמה:</p> <ul style="list-style-type: none"> - שיבוש בשלון הפיזיולוגי - פלגון פיזיולוגי מקולקל - מצב שאדם אינו נרדם כצפוי - מצב שאדם נרדם מאוחר מאד וקושי ביום. - מגקשים לקום בבוקר - מצב של קושי בבוקר <p>0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה:</p> <ul style="list-style-type: none"> - אהמאדד לא המצב שאנחנו קושים וישנאני - אמצב היעס - קיפא - פלגון פיזיולוגי לא מכלא אחרי החאפס. - אלא קסא אישאן - קאשי אפירדא - קאשי אהאארי <p>(שלוש הדוגמאות האחרונות עוסקות בקושי, אך לא כתוב בהן תיאור זמן).</p>	2, 0
7	סגור הבנת המשמעות הגלויה	<p>3 = תשובה שמסומנות בה שלוש התשובות האלה:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. לא נכון 2. נכון 3. נכון. <p>2 = תשובה שמסומנות בה רק שתי תשובות נכונות.</p> <p>0 = תשובה שמסומנת בה רק תשובה נכונה אחת או כל תשובה אחרת.</p>	3, 2, 0
8	ר"ב בחינה והערכה של רכיבים	<p>3 = התשובה הנכונה: (2) המלצות.</p> <p>0 = כל תשובה אחרת</p>	3, 0

מחווון למבחן פנימי 114 בעברית לכיתה ה', תשע"ז

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
9	ר"ב פרשנות	2 = התשובה הנכונה: (3) שניהם מושפעים מאור השמש. 0 = כל תשובה אחרת	2, 0
10	פתוח הבנת המשמעות המשתמעת	3 = תשובה שכתובות בה המילים האלה: 1. ליעפת או לגיט לג הערה: תתקבל גם התשובה עייפת או התשובה עיפת. 2. לציפורים הנוודות או לציפורים. 2 = תשובה נכונה רק לאחד הסעיפים שלעיל. 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: סעיף 2: - חילג - דאביס	3, 2, 0
11	ר"ב בחינה והערכה של רכיבים	3 = התשובה הנכונה: (4) מתאימה רק לחלק ממה שכתוב בטקסט. 0 = כל תשובה אחרת	3, 0
12	ר"ב לשון	2 = התשובה הנכונה: (3) הגענו בזמן לבית הספר _____ ההסעה שהגיעה מוקדם. 0 = כל תשובה אחרת	2, 0
13	ר"ב לשון	2 = התשובה הנכונה: (1) שימוש במילה במשמעות שונה מהמשמעות המקובלת 0 = כל תשובה אחרת	2, 0
14	ר"ב לשון	2 = התשובה הנכונה: (2) פָּעִיל. 0 = כל תשובה אחרת	2, 0
15	סגור לשון	1. 1 = אם 0 = כל תשובה אחרת	1, 0
		2. 1 = בעקבות 0 = כל תשובה אחרת	1, 0
		3. 1 = כגון 0 = כל תשובה אחרת	1, 0

מחונן למבחן פנימי 114 בעברית לכיתה ה', תשע"ז

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
		חלק שני: סיפור – מכתב ללינקה	
16	פתוח הבנת המשמעות הגלויה	<p>3 = התלמיד השלים את החסר בקטע כפי שמפורט להלן:</p> <p>(1) גרמנים או נאצים</p> <p>(2) מילה או מילים העוסקות ברופא, לדוגמה:</p> <p>– לופט</p> <p>– ד"ר</p> <p>– דוקטור</p> <p>– ד"ר קאלי</p> <p>– פולסא לאלא</p> <p>(3) מילה העוסקת ביהדותה של לינקה או בהסתרתה, לדוגמה:</p> <p>– יפאדייפ</p> <p>– מסגרת</p> <p>– מאקאט</p> <p>(4) מכתבים או מכתב</p> <p>הערה: גם תשובה העוסקת ברופא תתקבל.</p> <p>2 = התלמיד השלים את החסר בשלושה מקומות בקטע כפי שמפורט לעיל.</p> <p>1 = התלמיד השלים את החסר במקום אחד או בשני מקומות בקטע כפי שמפורט לעיל.</p> <p>0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה:</p> <p>סעיף 3:</p> <p>– לא אחייניא</p> <p>(התשובה אינה נכונה מפני שאין היא מבוססת על הכתוב בקטע שבמסגרת).</p> <p>– ישראל</p> <p>סעיף 4:</p> <p>– פפטה</p> <p>– דרך נסגרת</p> <p>– סאד</p>	3-0
		הערה: אין להוריד נקודות אם כתב התלמיד מילה מיוחדת (ה' היידוע).	

מחווון למבחן פנימי 114 בעברית לכיתה ה', תשע"ז

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
17	פתוח הבנת המשמעות הגלויה	<p>2 = תשובה העוסקת בשתי הסיבות האלה:</p> <ul style="list-style-type: none"> - לינקה רצתה לעזור לד"ר קולי. - לינקה הרגישה שד"ר קולי סומך עליה או עד אותו יום ד"ר קולי לא הרשה לה לרקוח תרופות. <p>הערה: תתקבל גם תשובה העוסקת בכך שלינקה רצתה ללמוד רפואה או רוקחות כשתגדל.</p> <p>1 = תשובה העוסקת באחת הסיבות שלעיל.</p> <p>0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה:</p> <ul style="list-style-type: none"> - כי הגולף הייגה קאף אפונה. - כי בלגיד היא נוצה אפיון גולף מסובלג יארי. - היא פרכספ בפכנג גולפ. 	2-0
18	פתוח לשון	<p>א.</p> <p>2 = תשובה שארבעת הפעלים שלהלן כתובים בה או מסומנים בקטע:</p> <ul style="list-style-type: none"> - שקלה - מדדה - ערבבה - פקקה. <p>1 = תשובה ששלושה פעלים מהפעלים שלעיל כתובים בה או מסומנים בקטע, והרביעי חסר או שגוי.</p> <p>0 = כל תשובה אחרת, לרבות העתקה של חלקי משפט ולא של הפועל, לדוגמה:</p> <ul style="list-style-type: none"> - שקאף אכקה על פאסניי. - שקאף, מאסניי, מדיפה, פקקה (יש בתשובה רק שני פעלים). - שקאף אכקה, מדדה מים <p>הערה: פועל הכתוב בשגיאת כתיב ייחשב שגוי.</p>	2-0
	ר"ב בחינה והערכה של רכיבים	<p>ב.</p> <p>2 = התשובה הנכונה: (3) הם ממחישים את העבודה הרבה שנדרשה להכנת התרופות.</p> <p>0 = כל תשובה אחרת</p>	2, 0

מחונן למבחן פנימי 114 בעברית לכיתה ה', תשע"ז

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
19	פתוח הבנת המשמעות הגלויה	<p>2 = תשובה העוסקת בשני הפרטים האלה: - לינקה היא אחייניתו של הרופא. - לינקה הגיעה לכפר בגלל הרעב. לדוגמה: - דייר קאלי סיפר ללינקה אחייניתו שלו ופליקה אכפר בלל פילם. 1 = תשובה העוסקת באחד הפרטים שלעיל, לדוגמה: - דייר קאלי סיפר ללינקה היא אחייניתו. - ללינקה פליקה אכפר בלל פילם. 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה: - לפילם מכינה אל פסילופ. - פילם אמר לפילם לא יפאדיי. - לפילם יפאדיי. - לפילם לא פילם ולפילם אל רחוק ממנה.</p>	2-0
20	ר"ב הבנת המשמעות המשתמעת	<p>3 = התשובה הנכונה: (1) כי הוא רצה להיות בטוח שאין אף אחד בסביבה. 0 = כל תשובה אחרת</p>	3, 0
21	סגור בחינה והערכה של רכיבים	<p>3 = תשובה שמסומן בה ✓ ליד שתי התשובות האלה: (2) הוא מציג את הכתיבה המיוחדת של האב. (5) הוא מדגיש שהסיפור התרחש במציאות. 2 = תשובה שמסומן בה ✓ ליד אחת התשובות שלעיל או שמסומן בה ✓ ליד שתי תשובות, אך אחת מהן שגויה. 0 = כל תשובה אחרת</p>	3, 2, 0
22	ר"ב הבנת המשמעות המשתמעת	<p>2 = התשובה הנכונה: (4) לבקש שיהיה ביניהם קשר מכתבים קבוע ורצוף. 0 = כל תשובה אחרת</p>	2, 0

מחונן למבחן פנימי 114 בעברית לכיתה ה', תשע"ז

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
23	פתוח הבנת המשמעות המשתמעת	<p>2 = תשובה שיש בה שני משפטים מהמשפטים האלה:</p> <p>– "... חיכתה למכתבים המצוירים של אביה..." (המשפט הוא ציטוט מהמסגרת שלפני הסיפור.)</p> <p>– "המכתבים... נטעו בה תקווה שהיא ואביה... ישובו הביתה." (המשפט הוא ציטוט מהמסגרת שלפני הסיפור.)</p> <p>– "... אבל מרוב התרגשות לא יכלה לפתוח אותה." (שורה 28)</p> <p>– "הרגשה חמימה החלה להתפשט בתוכה כשפתחה אותה." (שורות 32–33)</p> <p>– "בתשומת לב [גדולה] היא התבוננה בציורים, קראה את המשפטים..." (שורה 34)</p> <p>– "... ובראשה שמעה את קולו העבה של אביה." (שורות 34–35)</p> <p>– "המכתב החזיר אותה אל ימים רחוקים..." (שורה 35)</p> <p>– "... והיא חזרה לקרוא אותו שוב מהתחלה." (שורות 35–36)</p> <p>– "... אני רוצה [להישאר בבית] ולכתוב לאבא בחזרה." (שורות 54–55)</p> <p>– "[...] שכבה לינקה במיטתה] וראתה בעיני רוחה את המכתב." (שורות 58–59)</p> <p>– "נתראה בבית," [לחשה לתוך הכר, "מיד אחרי המלחמה."] (שורה 60)</p> <p>הערות:</p> <p>1. שני משפטים מהמשפטים שלעיל הכתובים בשורה אחת ייחשבו תשובה מלאה.</p> <p>2. המשפטים עשויים להיות כתובים בלשון התלמיד, אך צריכים להוכיח הבנה של הכתוב ולהמחיש געגוע, לדוגמה:</p> <p>– פִּיטָא פִּיגֵלְשֵׁלֶף אֶקְבָּא מִכְּבָּב</p> <p>3. אין הכרח לכתוב את המילים שבסוגריים המרובעים – [ ].</p>	2-0

מחונן למבחן פנימי 114 בעברית לכיתה ה', תשע"ז

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
23		<p>1 = תשובה שיש בה רק אחד המשפטים שלעיל. 0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה:</p> <ul style="list-style-type: none"> - אילוף טוב נגד אחר (במשפט זה התכוונה לינקה לרופא ולא לאביה). - אינקה פסגה על המלטה ופליטה חמימה. (הצירוף "הרגשה חמימה" הועתק באופן שגוי, ולפיו ברור שהתלמיד לא הבין את הדרוש). - אני לא רוצה ללכת לבית הספר אחר. - היא פגאונה פזיוריס. (חסרות המילים "בתשומת לב", המעידות על געגוע). 	
24	סגור פרשנות	<p>3 = תשובה שמסומן בה ✓ ליד שתי התשובות האלה: (1) לדעתי ד"ר קולי חייך כי הוא הבין שלינקה רוצה להיעדר מבית הספר אף-על-פי שאינה חולה. (5) לדעתי ד"ר קולי חייך בגלל הצעתו להיות הדוור הפרטי של לינקה.</p> <p>2 = תשובה שמסומן בה ✓ ליד אחת התשובות שלעיל או שמסומן בה ✓ ליד שתי תשובות, אך אחת מהן שגויה. 0 = כל תשובה אחרת</p>	3, 2, 0
25	ר"ב הבנת המשמעות המשתמעת	<p>2 = התשובה הנכונה: (2) היא דמיינה לעצמה את המכתב. 0 = כל תשובה אחרת</p>	2, 0

מחונן למבחן פנימי 114 בעברית לכיתה ה', תשע"ז

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
		שאלה 26 נבדקת פעמיים – פעם בהבנת הנקרא (תוכן) ופעם בהבעה בכתב (מבנה ולשון, כ26).	
26	פתוח פרשנות	<p>3 = תשובה שיש בה שני נימוקים: האחד מדוע הסיפור עצוב, והאחר מדוע הסיפור מעורר תקווה, והנימוקים מסתמכים על הכתוב בסיפור, לדוגמה:</p> <ul style="list-style-type: none"> - הסיפור תואר כגלוי לילדים לא לראות את המשפחה שלה ולא ידעה איפה אבא שלה ולא מילרד גקאל כי היא קיבלה ממנו מכבדים וכך ידעה שלא חי. - הסיפור "מכבד אילנות" הוא לא תואר גקאל ומילרד גקאל מפני שהמחלה קצרה תואר לא כשואה אלא כמילרד גקאל גלוי לילדים. - המחילה שה מסביר על החיים הקשים של ילדים לא מילרד גקאל ושואר עליה. (לא כתוב במפורש מדוע הסיפור עצוב וגם מעורר תקווה, אך אפשר להבין זאת לפי התשובה). - מפני שהיא צריכה לדבר עם אביה דרך מכבדים. ולא כגלוי שיש לה לראות גקאל אפילו אביה. (לא כתוב במפורש מדוע הסיפור עצוב וגם מעורר תקווה, אך אפשר להבין זאת לפי התשובה). - הסיפור תואר כי מספר על השואה ולא מילרד גקאל כי הם נפגשו. <p>2 = תשובה שיש בה אחד הנימוקים שלעיל והוא מסתמך על הכתוב בסיפור, או תשובה שיש בה שני נימוקים אך רק אחד מהם נכון והוא מסתמך על הכתוב בסיפור, לדוגמה:</p> <ul style="list-style-type: none"> - תואר כי ילדים לא ידעו איפה אביה ומילרד גקאל כי ילדים רוצים אמא אביה אביה (הנימוק מדוע הסיפור מעורר תקווה אינו נכון ואינו מסתמך על הכתוב בסיפור). - הסיפור מילרד גקאל שהם מסרו אחד לשני מכבדים, אמרו איך מרגישים איך הביג הספר. (הנימוק מתקבל אף שהחלק השני אינו מסתמך על הכתוב בסיפור. נוסף על כך אין נימוק מדוע הסיפור עצוב). - הסיפור מילרד גקאל כי המכבדים לילדים אביה ולא אחד לשני שישו אביה. <p>0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה:</p> <ul style="list-style-type: none"> - לפי דגלי הוא לא לא כי הילדים יש אבא שלא שואר על הילדים שלו. 	0, 2, 3

מחונן למבחן פנימי 114 בעברית לכיתה ה', תשע"ז

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
26	פתוח הבעה בכתב	<p>בפריט זה יש לבדוק רק את איכות הכתיבה (התוכן נבדק בפריט 26).</p> <p>כדי להעריך את איכות הכתיבה יש לבדוק את הרכיבים האלה: מבנה המשפטים, רצף המשפטים ומילות הקישור, משלב הלשון, סימני הפיסוק (חוץ מהסימן פסיק), הכתיב, אורך הטקסט.</p> <p>4 = איכות כתיבה מיטבית, לדוגמה:</p> <p>– פסיפור מלארך אקאלו כי פאכאביא ללינקא אאביא ללא אחד אלני ליוחא אגלינקא אאג אאביא. (כל רכיבי הלשון תקינים).</p> <p>2 = איכות כתיבה בינונית, לדוגמה:</p> <p>– אאחילא זא מסביר לל פחיים פקלים לל לינקא אאז מילא לזכר אה ושאר לליא. (התשובה קצרה ואינה מוסברת דייה; המאזכר זא והמילה מילא הם סתמיים; הלשון דבורה).</p> <p>– פסיפור לזכר כי היא היא רחוקה מאבא ללה. אזה מלארך אקאלו זזה לפיה מלחמה וללא יודלים איך נלמדה פלחמה. (המאזכר אזה סתמי; מילת הקישור זזה אינה תקנית, צריך להיות "מפני ש"; לפיה מלחמה – ההתאם הדקדוקי אינו תקני, צריך להיות "שהייתה מלחמה").</p> <p>1 = איכות כתיבה נמוכה, לדוגמה:</p> <p>– לפי דליג פוא לא לא כי בלזכר יל אבא לפוא לומר לל הילד לפא. (התשובה קצרה מאוד; משלב הלשון נמוך והולם לשון דבורה – לא לא, בלזכר).</p> <p>0 = תשובה קצרה שיש בה שלוש עד ארבע מילים</p> <p>או תשובה שבה הכתיבה משובשת מאוד</p> <p>או תשובה שיש בה העתקה גורפת מהסיפור.</p>	4, 2, 1, 0

מחונן למבחן פנימי 114 בעברית לכיתה ה', תשע"ז

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
27	פתוח פרשנות	<p>2 = תשובה שכתובות בה תכונה ודוגמה מהסיפור למעשה שעשה ד"ר קולי או למשהו שאמר, והדוגמה מלמדת על התכונה שנבחרה.</p> <p>בתשובה צריך להיות קשר לוגי סביר בין התכונה לדוגמה מהסיפור.</p> <p>הערה: אותה דוגמה עשויה ללמד על תכונות שונות.</p> <p>לדוגמה:</p> <ul style="list-style-type: none"> - התכונה: אמרתי דוגמה: הוא שמר על אינקת אדאל שהמכבים של אביה לא יגלגלו אידיים אמרתי. - התכונה: טוב לב דוגמה: דייר קולי גייחם טוב אל אינקת אמרתי הוא נגן אפ אפכין גלופלג אל חייך אולי. - התכונה: טוב לב דוגמה: כל סיבה מצוינת אפישאר בביג. - התכונה: טוב לב דוגמה: נגן אפ אפכין בביג המוקח. - התכונה: אמרתי דוגמה: דייר קולי סיכן אג אצמו כדי לשמור על אינקת. <p>0 = תשובה שכתובה בה תכונה ללא דוגמה מהסיפור או תשובה שכתובה בה דוגמה מהסיפור ללא תכונה או כל תשובה אחרת, לדוגמה:</p> <ul style="list-style-type: none"> - התכונה: טוב לב דוגמה: דייר קולי גייחם יפה אינקת. (התשובה כללית ואין בה דוגמה.) - התכונה: אמרתי דוגמה: מכיון שכאשר נגן אפכין אג גלופלג אולי לא פיגה מצויח אפ מלש אמרתי. (אמנם הרופא אפשר ללינקת להכין תרופה, אך דוגמה זו אינה מעידה על אומץ.) 	2, 0

מחונן למבחן פנימי 114 בעברית לכיתה ה', תשע"ז

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
28	פתוח לשון	<p>3 = התלמיד השלים את החסר בקטע כפי שמפורט להלן:</p> <p>(1) מרקחת הערה: יתקבלו גם התשובות האלה: רוקח, רוקחת, רוקחים, רוקחות, לרבות תשובות מיוחדות (ה' היידוע), לדוגמה הרוקחים, המרקחת.</p> <p>(2) רוקחת או הרוקחת</p> <p>(3) לרקוח</p> <p>(4) ארקח.</p> <p>2 = התלמיד השלים את החסר בשלושה מקומות בקטע כפי שמפורט לעיל.</p> <p>1 = התלמיד השלים את החסר במקום אחד או בשני מקומות בקטע כפי שמפורט לעיל.</p> <p>0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה:</p> <p>סעיף 1: - רקיחפ - מינקחפ</p> <p>סעיף 2: - רקחפ</p> <p>סעיף 3: - ארקח</p> <p>סעיף 4: - ארקחפ - ארקח - רקחפ - ארקחפ</p>	3-0
		הערה: מילה הכתובה בשגיאת כתיב תיחשב תשובה שגויה.	

מחונן למבחן פנימי 114 בעברית לכיתה ה', תשע"ז

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה		אפשרויות הציון
29	פתוח לשון	א.	1. = 1 עבודתה	1,0
			= 0 כל תשובה אחרת, לדוגמה:	
			- פתבאגפ	
		ב.	2. = 1 תרופתכם	1,0
			= 0 כל תשובה אחרת, לדוגמה:	
			- גולפליכ	
			- גולפליג	
		הערה: מילה הכתובה בשגיאת כתיב תיחשב תשובה שגויה.		
	פתוח לשון	ב.	1. = 1 החשדנות שלהם או חשדנות שלהם	1,0
			= 0 כל תשובה אחרת, לדוגמה:	
			- החלד שלפ	
		2.	= 1 המיטה שלה או מיטה שלה או המטה שלה או מטה שלה	1,0
			= 0 כל תשובה אחרת	
		הערה: מילים הכתובות בשגיאות כתיב ייחשבו תשובה שגויה.		

מחווון למבחן פנימי 114 בעברית לכיתה ה', תשע"ז

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
		הבעה בכתב	
30	הבעה בכתב	<p>בדקו את הטקסט שכתב התלמיד, לפי הקריטריונים שלהלן. שימו לב!</p> <ul style="list-style-type: none"> - טקסט שכתוב בו רק משפט אחד לא ייבדק, והתלמיד יקבל ציון 0 בכל הקריטריונים. - טקסט שהנושא שבו אינו קשור למשימה לחלוטין, לא ייבדק. - בנספח שבעמודים 22-29 יש דוגמאות לתשובות של תלמידים, המנותחות לפי הקריטריונים שלהלן. 	
		א. תוכן ומבנה	
2-0	פתוח תוכן ומבנה	<p>① מסגרת הטקסט</p> <p>2 = לטקסט מבנה של מכתב, כלומר יש בו פנייה, סיום וביטוי ליחסי מוען-נמען בין הבת ובין האב, כפי שמפורט להלן:</p> <ul style="list-style-type: none"> - פנייה: בראש המכתב יש פנייה גלויה אל האב, לדוגמה: <ul style="list-style-type: none"> - שלום אבא! - אבא פיקר! - שלום! - סיום: בסוף המכתב יש סיום גלוי, לדוגמה: <ul style="list-style-type: none"> - אינקה - אולפג אינקה - מצפה לגשוםך - שלך אינקה - אני מרגעלעך אלף. - יחסי מוען-נמען: בגוף המכתב יש ביטוי ליחסי מוען-נמען בין הבת ובין האב. הבת מיוצגת בגוף ראשון, לדוגמה: אני, אשוא, פאכי, והאב מיוצג בגוף שני, לדוגמה: אני מוסגך ד"ש, מקאל שפאכג ילף אלף. <p>(אין הכרח שיהיה ייצוג לאב.)</p> <p>1 = יש במכתב ביטוי ליחסי מוען-נמען בין הבת ובין האב, אך אין בו פנייה גלויה או שאין בו סיום גלוי.</p> <p>0 = כל תשובה אחרת</p>	

מחונן למבחן פנימי 114 בעברית לכיתה ה', תשע"ז

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
30	פתוח תוכן ומבנה	<p>② רכיבי תוכן</p> <p>בקטגוריה זו מפורטות ההנחיות לניקוד 0, 2, 4, 6. הבודק רשאי לתת ניקוד ביניים (1, 3, 5) לפי שיקול דעתו.</p> <p>6 = המכתב עוסק בשני הנושאים האלה (הם עשויים להיות משולבים זה בזה):</p> <ul style="list-style-type: none"> - חייה של לינקה; - רגשותיה ומחשבותיה של לינקה, כגון התעניינותה באביה ויחסה למכתבו, רגשותיה כלפי מצבה, געגועיה לאביה, משאלותיה, דעתה על הרופא, על המלחמה ועוד. <p>שני הנושאים מפותחים היטב, למשל בעזרת תיאורים, פירוט, דוגמאות, סיבות, הסברים וכדומה.</p> <p>דוגמאות:</p> <ul style="list-style-type: none"> - רציגי אפליד אר שאני מגלגלעלג אלויר וכבר בא אי אפיפלש איגר. כוא יאם בילעדיך מרליש אי כאילו אקחא ממני חלק. אבא רציגי גם אפליד אר שכילי כאן עם דייר קווי. פאא מלמד אלגי איך אפכין גרופא קאל אפאא שומר על פיוגי יפודייה בסוד. אחרי פמלחמה פנאראפ פכאא אני רוצה שניפלש בביגר רק אני ואגה. אכשניפלש נספר על איך פיה אנו במקומא פמסגא. ואני מקווא שפמלחמה גלמר בקלוב. - דייר קווי ממל נחמד אלוי, פאא אפילו אימד אלגי איך אפכין סילופ נלד שילעו. כא אילפ אני מקווא שפמלחמה גיפסק אנחיה חיים רליויא. בינגיים דייר קווי אומר אנשי פכפר שאני פאחיניג שלו מפלי, פאא אמר אי שפאא מוכן אפיל אפילו פדוור שיל! דייר קווי מרלש אי גם אעבוד קצב בביגר מרקחג; אחטא בקבוקים, אפסיר מפא גוויא ילנג, אכגא גוויא חדשג אפילו אלוז כדורים אאפקא בניילג דקיקים. כך שיש אי מפ אעלשג אני כבר מצפפ אמכג חכרה ממך. 	6-0

מחונן למבחן פנימי 114 בעברית לכיתה ה', תשע"ז

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
30		<p>4 = המכתב עוסק בנושא אחד, והנושא מפותח היטב.</p> <p>או</p> <p>המכתב עוסק בשני הנושאים, האחד מפותח היטב והאחר אינו מפותח.</p> <p>או</p> <p>המכתב עוסק בשני הנושאים, אך הם מפותחים באופן חלקי. דוגמאות:</p> <ul style="list-style-type: none"> - זה המכתב הראשון שאני כותב. רציתי לספר לך שאמרו לי שאתה סילוף נגד שילוח פד"ר מסר לי את המכתב שלך וקראתי לו. אני חושב בביג המיקוח פד"ר נגן אי אחטא את הפקבוקים. אפשר את הגיון פישלוג אוכל את גיון חדש את אלו כדורים אפקור בניילוג דקיקים. (המכתב עוסק רק בנושא אחד - חייה של לינקה - והנושא מפותח היטב.) - לא פשוט אי אפשר כל כמון אני מפתח אתי מגלגלג אלך, ספר אי מה את חושב כמון כזה איפה אתה, ומה אתה מרגיש ואלו גבאל אי אני בטוח ומלך. (המכתב עוסק רק בנושא אחד - רגשותיה של לינקה - והנושא מפותח היטב.) - קיבלי את מכתבה ופנה מכתב החברה שלי לקליב אני חציג ארופא הכפר דוקטור קווי. פלא איש טוב מאוד. אני חציג או אלקוח דברים אפקין פמון דברים. אני כל כך שמחה שאנחנו שומרים על קשר. באמת אני מגלגלג אלך אויך מאוד אני כל יום חושב לך ומקווה אכאלך. (המכתב עוסק בשני הנושאים, אך הם מפותחים באופן חלקי.) 	

מחונן למבחן פנימי 114 בעברית לכיתה ה', תשע"ז

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
30		<p>2 = המכתב עוסק רק בנושא אחד, והנושא מפותח באופן חלקי.</p> <p>או</p> <p>המכתב עוסק בשני הנושאים, אך הם אינם מפותחים כלל. דוגמאות:</p> <p>- כל איזה אני מקווה שהמחמה גיפסק ונחיה חיים רגילים...אני כבר מצפפה למכרה חזרה מוך.</p> <p>(המכתב עוסק רק בנושא אחד - רגשותיה של לינקה - והנושא מפותח באופן חלקי.)</p> <p>- אני רוצה לשגף אלג בהווה שוי אצל דייר קווי. אמדגי אפכין סילוף נלד שיגלו זה משמח אלגי שאני מכינה גרופלג ודייר קווי סומוך קליי.</p> <p>(המכתב עוסק בשני הנושאים, אך הם אינם מפותחים כלל.)</p> <p>0 = המכתב עוסק בנושא אחד, אך הוא אינו מפותח או שהכתוב בו סתמי וכללי. דוגמה:</p> <p>- שלומי טוב. בביג פספר כזלזי ואני מסכימה לך.</p> <p>(הכתוב סתמי וכללי.)</p>	
	פתוח תוכן ומבנה	<p>3) לכידות וקישוריות</p> <p>4 = לכידות רבה וקישוריות רבה - הטקסט לכיד ומקושר היטב: הקשר בין הרעיונות לוגי וברור, השימוש במילות קישור או בקשרים לוגיים אחרים תקני ומגוון.</p> <p>2 = לכידות חלקית ו/או קישוריות חלקית - לכידות הטקסט ו/או קישוריות הטקסט פגומות מעט.</p> <p>0 = לכידות מועטה וקישוריות מועטה - הטקסט כמעט אינו לכיד וכמעט אינו מקושר.</p>	0, 2, 4

מחונן למבחן פנימי 114 בעברית לכיתה ה', תשע"ז

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון לפי רמות הביצוע / התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
30		ב. לשון	
	פתוח לשון	<p>① אוצר מילים ומשלב</p> <p>2 = אוצר המילים עשיר ומגוון, משלב הלשון הולם לשון מכתב של בת לאביה.</p> <p>1 = אוצר המילים אינו עשיר ומגוון דיו, משלב הלשון הולם לשון מכתב של בת לאביה, אך יש בו חריגות מעטות (אחת או שתיים).</p> <p>0 = אוצר המילים דל מאוד, משלב הלשון אינו הולם לשון מכתב של בת לאביה.</p>	2-0
	פתוח לשון	<p>② תקניות מורפולוגית ותחבירית</p> <p>2 = רוב המילים והמשפטים תקינים, יש התאם דקדוקי (במין, במספר וביידוע).</p> <p>1 = התקניות המורפולוגית והתחבירית חלקית.</p> <p>0 = השגיאות במבנה המשפט ובהתאם הדקדוקי רבות.</p>	2-0
	פתוח לשון	<p>③ פיסוק</p> <p>2 = השימוש בסימני פיסוק תקני ברוב הטקסט (נקודה, סימן שאלה, נקודתיים, מירכאות וסימן קריאה).</p> <p>1 = השימוש בסימני פיסוק תקני רק בחלק מהטקסט.</p> <p>0 = השימוש בסימני פיסוק אינו תקני בכל הטקסט או שאין שימוש בהם כלל.</p> <p>הערה: שימוש תקני בסימן פסיק אינו נדרש.</p>	2-0
	פתוח לשון	<p>④ כתיב</p> <p>2 = אין יותר משתי שגיאות כתיב שונות.</p> <p>0 = יש שלוש שגיאות כתיב שונות או יותר.</p> <p>הערות:</p> <ul style="list-style-type: none"> - שגיאת כתיב חוזרת תיחשב שגיאת כתיב אחת. - הקפדה על כללי הכתיב חסר הניקוד אינה נדרשת. 	2, 0

מחווון למבחן פנימי 114 בעברית לכיתה ה', תשע"ז

נספח

דוגמאות לתשובות של תלמידים במשימה בהבעה בכתב

דוגמה 1
שלאם אבא! 26.4.17
פיום זכרתי אדייר קווי ארכין אג סיוולפ פשיחלו.
גמיד כשבאים אנשים אביג פמרחהג אני צריכה אפגהבא, כלפם באים אני מרגישה כמו בכלא אסור אי אפגלאג אפצמי אופראאג אג אצמי. אבא אצוב אי אפצדייר, אני מגעלעלג אלוך מאאד, אני כבר רוצה אראאג אאגך!! כוץ אי אצו דיר קווי אכוי אי אביג פספר אבא יש אי מין חור כזה שחסר משלפ אמשלפ פזה פוא אגפ אבא, אני חושבג אפצמים שאני לא אפגלוש אאגך אבא מאמינה שכן. באפפה אינקה.

הקריטריונים	אפשרויות הציון	הציון	ההסבר
א. תוכן ומבנה			
1. מסגרת הטקסט	2-0	2	יש פנייה: שלאם אבא! וסיום: באפפה אינקה. וכן ביטוי ליחסי מועד-נמען: אני מגעלעלג אלוך מאאד, אני כבר רוצה אראאג אאגך!!
2. רכיבי תוכן	6-0	6	חייה של לינקה: הנושא מפותח היטב - פיום זכרתי אדייר קווי ארכין אג סיוולפ פשיחלו. גמיד כשבאים אנשים אביג פמרחהג אני צריכה אפגהבא, כלפם באים אני מרגישה כמו בכלא אסור אי אפגלאג אפצמי אופראאג אג אצמי [...]. כוץ אי אצו דיר קווי אכוי אי אביג פספר [...] רגשותיה ומחשבותיה של לינקה: הנושא מפותח היטב - אני מגעלעלג אלוך מאאד, אני כבר רוצה אראאג אאגך!! [...] אבא יש אי מין חור כזה שחסר משלפ אמשלפ פזה פוא אגפ אבא, אני חושבג אפצמים שאני לא אפגלוש אאגך אבא מאמינה שכן.
3. לכידות וקישוריות	0, 2, 4	4	הקשר בין הרעיונות לוגי וברור. הקישוריות רבה - בעזרת חזרות רבות על כינוי גוף ראשון יחיד ובעזרת מילת הקישור "אבל".
ב. לשון			
1. אוצר מילים ומשלב	2-0	2	אוצר המילים עשיר: אפגלאג אפצמי, אפצדייר. משלב הלשון הולם לשון מכתב של בת לאביה.
2. תקניות מורפולוגית ותחבירית	2-0	2	המילים והמשפטים תקינים, יש התאם דקדוקי.
3. פיסוק	2-0	2	השימוש בסימני פיסוק תקיני.
4. כתיב	0, 2	2	יש שגיאת כתיב אחת: אפצדייר במקום "בלעדיד".
סך-הכול		20	

מחווון למבחן פנימי 114 בעברית לכיתה ה', תשע"ז

דוגמה 2
לאבא!
26.4.2017

פיי בקלגה שאכגאב אר מכגב אלוך בחכרה. אני חיפ בביגא של דייר קווי.
אני אלוכגאב דייר קווי אככין גרופא בביג פמקחא אני כא פיוס חולבג מגי גלמור פמחמה
מפני שאנא כבר נראפ אחד אג פשני ואני כא
פזמן מגרלשג מפמכגביס שאגה כגב אי.
מחכה אראל אאגך
מאינקפ

הקריטריונים	אפשרויות הציון	הציון	ההסבר
א. תוכן ומבנה			
1. מסגרת הטקסט	2-0	2	יש פנייה: לאבא! וסיום: מאינקפ וכן ביטוי ליחסי מוער-נמען: בקלגה שאכגאב אר [...] ואני כא פזמן מגרלשג מפמכגביס שאגה כגב אי.
2. רכיבי תוכן	6-0	5	חייה של לינקה: הנושא מפותח באופן חלקי - אני חיפ בביגא [...] אני אלוכגאב דייר קווי אככין גרופא בביג פמקחא. רגשותיה ומחשבותיה של לינקה: הנושא מפותח היטב - בקלגה שאכגאב אר מכגב [...] אני כא פיוס חולבג מגי גלמור פמחמה מפני שאנא כבר נראפ אחד אג פשני ואני כא פזמן מגרלשג מפמכגביס שאגה כגב אי.
3. לכידות וקישוריות	0, 2, 4	2	קישוריות הטקסט פגומה מעט: אני כא פיוס חולבג מגי גלמור פמחמה מפני שאנא כבר נראפ אחד אג פשני - צריך להיות "כדי ש" ולא מפני ש.
ב. לשון			
1. אוצר מילים ומשלב	2-0	2	משלב הלשון הולם לשון מכתב של בת לאביה.
2. תקניות מורפולוגית ותחבירית	2-0	2	המילים והמשפטים תקינים, יש התאם דקדוקי.
3. פיסוק	2-0	1	יש סימני פיסוק רק בחלק מהטקסט, למשל אין נקודה בסוף המשפט אני אלוכגאב דייר קווי אככין גרופא בביג פמקחא.
4. כתיב	0, 2	2	יש שגיאת כתיב אחת: בקלגה במקום "ביקשת".
סך-הכול		16	

מחווון למבחן פנימי 114 בעברית לכיתה ה', תשע"ז

דוגמה 3

פ"י אבא,

סאל אינקא ואני כלגבאך אג פאכגה שביקלג בהיג פספר כולם חולבים

שאני פאניג אלא יודלים שאני יודייה. דייר קאלי מטפא בי טאב

אפחאטי מה אני רוצה אעלשא שאני אפיה גדולה אני אפיה רוקחא

דייר קאלי אימד אאלי אעלשא גרופה נגד שיגלו.

אביניגיי אני מרגישה די טאב.

מאינקא

ההסבר	הציון	אפשרויות הציון	הקריטריונים
א. תוכן ומבנה			
יש פנייה: פ"י אבא, וסיום: מאינקא וכן ביטוי ליחסי מועד-נמען: ואני כלגבאך [...] אני מרגישה די טאב.	2	2-0	1. מסגרת הטקסט
חייה של לינקה: הנושא מפותח היטב - בהיג פספר כולם חולבים שאני פאניג אלא יודלים שאני יודייה. דייר קאלי מטפא בי טאב [...] דייר קאלי אימד אאלי אעלשא גרופה נגד שיגלו. רגשותיה ומחשבותיה של לינקה: הנושא מפותח באופן חלקי - ואני כלגבאך אג פאכגה שביקלג [...] אפחאטי מה אני רוצה אעלשא שאני אפיה גדולה אני אפיה רוקחא [...] אני מרגישה די טאב.	5	6-0	2. רכיבי תוכן
לכידות הטקסט חלקית - יש מעבר מנושא לנושא במשפטים האלה: דייר קאלי מטפא בי טאב אפחאטי מה אני רוצה אעלשא שאני אפיה גדולה אני אפיה רוקחא דייר קאלי אימד אאלי אעלשא גרופה נגד שיגלו. קישוריות הטקסט פגומה מעט: שאני אפיה גדולה - צריך להיות "כשאני אהיה" או "כשאהיה".	2	4, 2, 0	3. לכידות וקישוריות
ב. לשון			
משלב הלשון הולם לשון מכתב של בת לאביה.	2	2-0	1. אוצר מילים ומשלב
המילים והמשפטים תקינים, יש התאם דקדוקי.	2	2-0	2. תקינות מורפולוגית ותחבירית
יש סימני פיסוק רק בחלק מהטקסט, למשל אין נקודה בסוף המשפט ואני אפיה רוקחא.	1	2-0	3. פיסוק
אין שגיאות כתיב.	2	2, 0	4. כתיב
16			סך-הכול

מחווון למבחן פנימי 114 בעברית לכיתה ה', תשע"ז

דוגמה 4

אכבוד אבא של אינקא

שלום אך "אבא" אני מגלגל אוקווא אפלוש אלך קראגי אג פאכגא

ואני רוצה אלאו אלך אס נאכ אפיפלוש אני "מגלגל אוקווא" אלך

ואני רוצה אדלך אס אגה זר בלואני אא בלואשר בביר טאב אא בראחא.

מחכה אפלוש אלך "אינקא"

ההסבר	הציון	אפשרויות הציון	הקריטריונים
א. תוכן ומבנה			
יש פנייה לאב, אך הפנייה כתובה בגוף שלישי במקום בגוף ראשון. יש סיום: "אינקא" וכן ביטוי ליחסי מוען-נמען: "אוקווא אפלוש אלך [...] אני "מגלגל אוקווא" אלך.	1	2-0	1. מסגרת הטקסט
חייה של לינקא: הנושא אינו מוזכר כלל. רגשותיה ומחשבותיה של לינקא: הנושא מפותח היטב - אני מגלגל אוקווא אפלוש אלך קראגי אג פאכגא ואני רוצה אלאו אלך אס נאכ אפיפלוש אני "מגלגל אוקווא" אלך ואני רוצה אדלך אס אגה זר בלואני אא בלואשר בביר טאב אא בראחא. מחכה אפלוש אלך	4	6-0	2. רכיבי תוכן
לכידות הטקסט פגומה: המשפט אני מגלגל אוקווא כתוב פעמיים. קישוריות הטקסט פגומה מעט: ו' החיבור חוזרת פעמים רבות.	2	4, 2, 0	3. לכידות וקישוריות
ב. לשון			
משלב הלשון הולם לשון מכתב של בת לאביה.	2	2-0	1. אוצר מילים ומשלב
המילים והמשפטים תקינים, יש התאם דקדוקי.	2	2-0	2. תקינות מורפולוגית ותחבירית
אין נקודות בסוף המשפטים (חוץ בממשפט אחד), והמירכאות מיותרות.	0	2-0	3. פיסוק
יש שגיאת כתיב אחת: אלך במקום "אליך".	2	2, 0	4. כתיב
13			סך-הכול

מחווון למבחן פנימי 114 בעברית לכיתה ה', תשע"ז

דוגמה 5 בסי"ד 96.4.17	<p>אני חוצה אדיר קווי בביג פמיקחג אני פואכג אביג הספר אני מגלעלעג אלוך מאוד אני מגלעלעג אל כל המטפחה אני רוצה שגלמור כל המוחמה פסאג מגי כולנו חוצים אפואג ביחד? פאלאג אפואחמה פסאג גלמור מהר אס נאכ אפואג ביחד אני לא יפיה ערפבה יאג גבאג מהר אלפבג אינקפ</p>
-----------------------------	---

הקריטריונים	אפשרויות הציון	הציון	ההסבר
א. תוכן ומבנה			
1. מסגרת הטקסט	2-0	1	אין פנייה אך יש סיום וכן ביטוי ליחסי מוער-נמען בין הבת ובין האב: אני מגלעלעג אלוך מאוד [...] גבאג מהר.
2. רכיבי תוכן	6-0	5	חייה של לינקה: הנושא מפותח באופן חלקי - אני חוצה אדיר קווי בביג פמיקחג אני פואכג אביג הספר. רגשותיה ומחשבותיה של לינקה: הנושא מפותח היטב - אני מגלעלעג אלוך מאוד אני מגלעלעג אל כל המטפחה אני רוצה שגלמור כל פואחמה פסאג מגי כולנו חוצים אפואג ביחד? פאלאג אפואחמה פסאג גלמור מהר אס נאכ אפואג ביחד אני לא יפיה ערפבה יאג [...]
3. לכידות וקישוריות	0, 2, 4	2	לכידות הטקסט פגומה מעט - יש חזרה על רעיונות: אני מגלעלעג אלוך מאוד אני מגלעלעג אל כל המטפחה במקום "אני מתגעגעת אליך ואל כל המשפחה", אני רוצה שגלמור כל המוחמה פסאג [...] פאלאג אפואחמה פסאג גלמור [...] קישוריות הטקסט פגומה מעט: ו' החיבור חוזרת פעמים רבות.
ב. לשון			
1. אוצר מילים ומשלב	2-0	2	משלב הלשון הולם לשון מכתב של בת לאביה.
2. תקניות מורפולוגית ותחבירית	2-0	1	יש שגיאות תחביריות: מגי כולנו חוצים אפואג ביחד? במקום "נחזור", פאלאג אפואחמה פסאג גלמור במקום "הלוואי ש..."
3. פיסוק	2-0	0	אין סימני פיסוק, חוץ מסימן שאלה.
4. כתיב	0, 2	2	יש שגיאת כתיב אחת: יפיה ערפבה במקום "אהיה עצובה".
סך-הכול		13	

מחווין למבחן פנימי 114 בעברית לכיתה ה', תשע"ז

דוגמה 6

26.4.2017

לאבא.

אני כבר ממש מנסה להסגד פה דייר קלוי שומר קלוי בביג הפסר אני די מסגדג ורציגי ללאא אלג אם אגה מסגד במחבאלא שרך ואני ממש פייגי רוצה שניפעלש אני ממש מגלעלעג אלויך ואני כו כר מחזיקה אג עזמי לא אכר וממש פייגי רוצה שניפעלש ולגחזיר אי גלובג ולנמצא פגרון ולשנינו נחזיק מלמד אכ ממש פייגי רוצה שגחזיר אי גלובג ולנפעלש אני ממש מגלעלעג אלויך ביי.

הקריטריונים	אפשרויות הציון	הציון	ההסבר
א. תוכן ומבנה			
1. מסגרת הטקסט	2-0	2	יש פנייה: לאבא. ויש סיום: ביי. וכן ביטוי ליחסי מוען-נמען: אני כבר ממש מנסה [...] ולשנינו נחזיק מלמד [...] ואני ממש מגלעלעג אלויך.
2. רכיבי תוכן	6-0	5	חייה של לינקה: הנושא מפותח באופן חלקי - אני כבר ממש מנסה להסגד פה דייר קלוי שומר קלוי בביג הפסר אני די מסגדג רגשותיה ומחשבותיה של לינקה: הנושא מפותח היטב - ורציגי ללאא אלג אם אגה מסגד במחבאלא שרך ואני ממש פייגי רוצה שניפעלש אני ממש מגלעלעג אלויך ואני כו כר מחזיקה אג עזמי לא אכר וממש פייגי רוצה שניפעלש ולגחזיר אי גלובג ולנמצא פגרון ולשנינו נחזיק מלמד אכ ממש פייגי רוצה שגחזיר אי גלובג ולנפעלש אני ממש מגלעלעג אלויך.
3. לכידות וקישוריות	0, 2, 4	0	הלכידות מועטה: יש חזרה רבה על הרעיונות - אני כבר ממש מנסה להסגד [...] בביג הפסר אני די מסגדג [...] ואני ממש פייגי רוצה שניפעלש אני ממש מגלעלעג אלויך [...] וממש פייגי רוצה שניפעלש ולגחזיר אי גלובג [...] אכ ממש פייגי רוצה שגחזיר אי גלובג ולנפעלש אני ממש מגלעלעג אלויך.
ב. לשון			
1. אוצר מילים ומשלב	2-0	1	הלשון דבורה: מחזיקה אג עזמי, די מסגדג אכ, המילה ממש חוזרת פעמים רבות.
2. תקניות מורפולוגית ותחבירית	2-0	2	המילים והמשפטים תקינים.
3. פיסוק	2-0	0	כמעט אין סימני פיסוק.
4. כתיב	2, 0	2	אין שגיאות כתיב.
סך-הכול		12	

מחווון למבחן פנימי 114 בעברית לכיתה ה', תשע"ז

דוגמה 7
אכבוד: אבא של אינקה 26/4/17
שמי אלה אני בכיגה פיז ואני חזק מלטס בג אחג תלרפ.
אינקה היא ממש דאלגלך ופיא נפג מאד לם דוקטור
קאוי ופיא מכינה גרופאג בפיג פמקחא ופיא מצייגלך
ציוקים ופיא לא פאכפ אביג פספר רק בגלל שפיא רוצה אכגא
לך מכגה וצייג לך.
ולרוב פדברים לכגבגי פיא כבר ממש מחכפ שגיפלסל.
אסיכאם אני רוצה שגיפלסל.
בברכה: אלה

הקריטריונים	אפשרויות הציון	הציון	ההסבר
א. תוכן ומבנה			
1. מסגרת הטקסט	2-0	0	יחסי המוען-נמען אינם בין הבת ובין האב: המוען הוא תלמידה ולא לינקה.
2. רכיבי תוכן	6-0	4	חייה של לינקה: הנושא מפותח באופן חלקי - ופיא מכינה גרופאג בפיג פמקחא ופיא מצייגלך ציוקים ופיא לא פאכפ אביג פספר רק בגלל שפיא רוצה אכגא לך מכגה וצייג לך. רגשותיה ומחשבותיה של לינקה: הנושא מפותח באופן חלקי - אינקה היא ממש דאלגלך ופיא נפג מאד לם דוקטור קאוי [...] פיא כבר ממש מחכפ שגיפלסל.
3. לכידות וקישוריות	0, 2, 4	0	לכידות הטקסט וקישוריות הטקסט פגומות - יש מעבר מנושא לנושא וחזרות רבות: מחכפ שגיפלסל, רוצה שגיפלסל. המילה "היא" חוזרת פעמים רבות. המשפט שלפני המשפט האחרון אינו מובן: ולרוב פדברים לכגבגי פיא כבר ממש מחכפ שגיפלסל. אין אמצעי קישור, למעט ו' החיבור: [אני [...] ופיא [...] ופיא [...]]
ב. לשון			
1. אוצר מילים ומשלב	2-0	1	אוצר המילים אינו עשיר ומגוון דיו. הלשון דבורה: המילה ממש חוזרת פעמיים.
2. תקניות מורפולוגית ותחבירית	2-0	2	המילים והמשפטים תקינים. יש חריגה מבחינת הזמנים: שפיא רוצה במקום "רק בגלל שרצתה".
3. פיסוק	2-0	1	יש סימני פיסוק רק בחלק מהמשפטים.
4. כתיב	0, 2	2	יש שגיאת כתיב אחת: נפג במקום "נהנית".
סך-הכול		10	

